

es saig

Un estiu poc habitual

La darrera vegada que ens trobàrem parlàvem de la imminent arribada de la canícula amb les seves calors fortes i xafogoses; i això era el que l'experiència i el sentit comú ens feien dir, el que era d'esperar. Però la natura fa el seu camí i va per on va, i enguany ens ha donat un estiu d'irradiació benèvola i una mica apagada, fins i tot amb brusques i qualque tempesta. A molts això ja ens ha anat bé, hem pogut descansar i dormir sense basques, no hem sentit queixes de manca d'aigua, el risc d'incendis que prevèiem ha estat mínim i el camp, els arbres, les garrigues han fet goig, si bé és cert que determinats fruits demanen més sol.

En general, els més queixosos han estat els turistes i els que viuen d'aquesta indústria; sembla que la temporada turística haurà resultat fluixa i no precisament pel temps o l'ecotaxa, sinó per una marcada recessió econòmica i per la competència d'altres destinacions amb una oferta més barata i prou atractiva; així i tot, creim que els hotelers i restauradors s'hauran defensat.

De totes maneres, es parla molt del temps, del canvi climàtic i de les anormalitats meteorològiques que darrerament sovintegen. Recordem les greus inundacions que s'han patit a Centreeuropa i a altres indrets, contrastant amb fortes sequeres a altres parts del món; com si la natura accentuàs de cada vegada més les diferències i les desigualtats climàtiques. I sobretot es discuteix sobre la influència que l'activitat humana té en aquest canvi i en aquest escalfament que es nota a la terra; la polèmica va des dels apocalíptics, que pronostiquen un proper final catastròfic, als que defensen que no n'hi ha per tant. Com que no entenem d'aquesta qüestió, potser l'actitud més assenyada sigui adoptar una postura equidistant d'aquests extrems.

Bé. El cert és que l'estiu pega les darreres coejades i, deixant a part aquesta climatologia desacostumada que hem comentat, voldríem dedicar un record a les festes de Sant Jaume que resultaren positives i lluides i que tengueren una participació considerable; pensam que aquesta afirmació sobre la participació de la gent no neix d'una impressió personal perquè la sentírem de persones molt diverses. I això és un bon senyal. Perquè no és que l'oferta lúdica fos més rica que altres anys, era més aviat repetitiva, gens nova. Per cert que el programa de mà segueix essent una eina immillorable per localitzar adreces i telèfons de comerços, indústries i professionals del poble; i si la publicitat proporciona uns ingressos a l'Ajuntament, encara millor.

Per acabar, recordarem unes dades que es troben al mateix programa, unes dades que més o manco coneixíem: segons l'evolució de població dels darrers anys, el poble creix, i creix molt. En poc més de deu anys ha crescut més de mil habitants, és a dir, una quarta part. Això segurament tindrà una part positiva, però els desavantatges i perills també hi són. Us convidam a reflexionar-hi un poc.

PORTADA
Sortida de l'ofici
de sant Jaume 2002.
Fotografia de Jerònia Pou.

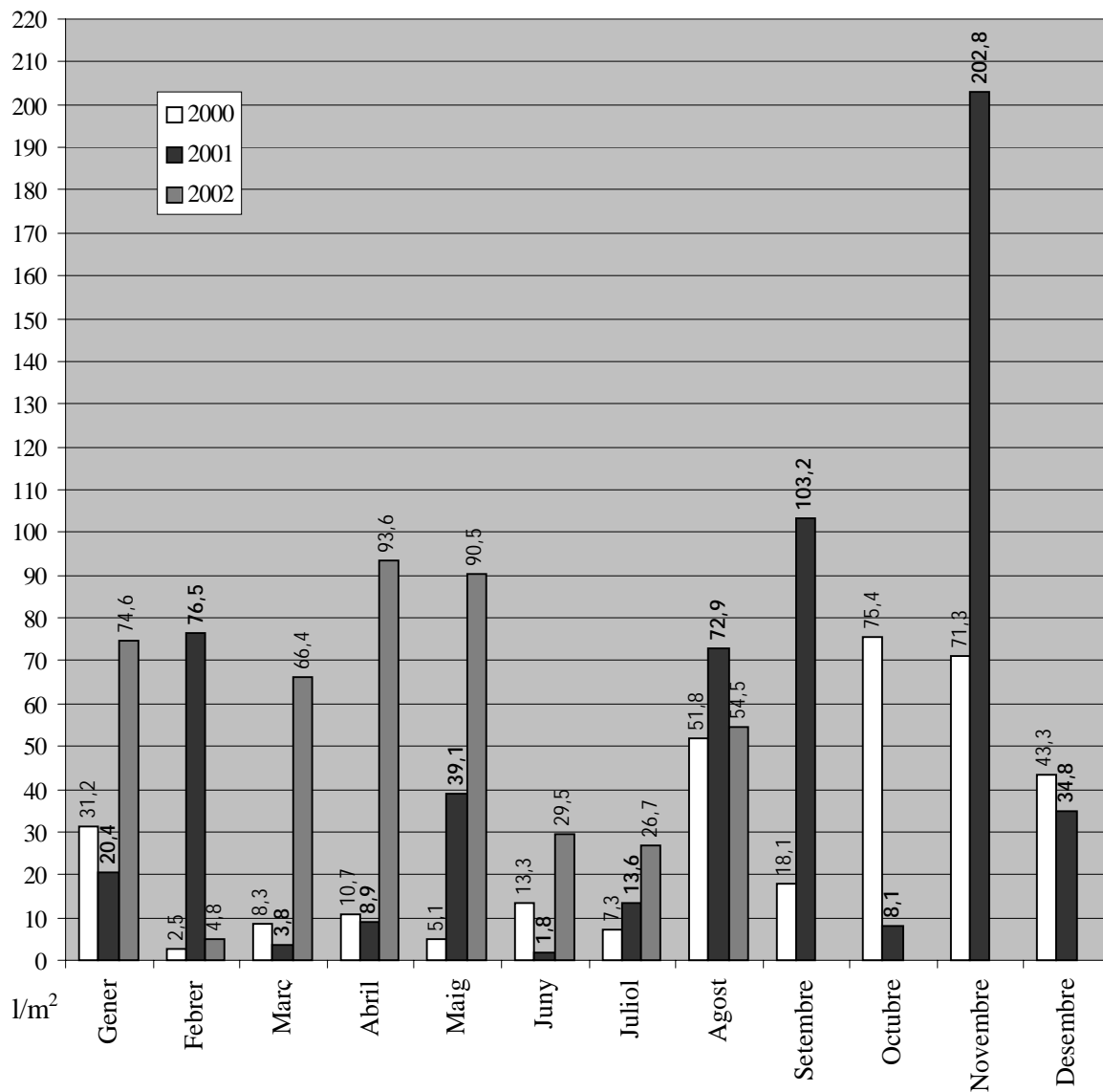
Sumari

Editorial	2
Pluviòmetre	4
Calaix de sastre	5
M'han dit que diuen	6
Cançó	7
Moviment demogràfic	8
Sabeu on és?	9
L'Ajuntament informa	10
Dos mots sobre...	13
Economia	14
Reportatge fotogràfic	16
Un variat de poesia	19
El sant del mes	20
Una passejada, dues estampes...	21
Els lectors escriuen	22
Notícies	24
Pina	25
Fa vint anys	26
Titoleta Ràdio	27
Esports	28
Noticiari de l'Obra Cultural	29
Una xerradeta amb...	32

Nota de l'administració

Per raons totalment externes a la voluntat del col·lectiu de persones que ens encarregam de l'administració d'ES SAIG, els nostres lectors i subscriptors de la zona de la Tanqueta varen rebre la revista del passat mes de juliol amb un notable retard. La causa d'aquesta anomalia fou un error de la impremta, que va realitzar —sense voler, és clar— una quantitat molt inferior d'exemplars de la revista del que és habitual. Quan ens adonarem de l'equivocació, la revista ja havia estat distribuïda per tot el poble, excepte per la zona de la Tanqueta, i haguérem de solucionar el problema fent una segona edició de la revista, que fou repartida molt més tard. Demanam disculpes a les persones perjudicades per aquesta distorsió i procurarem esmenar-nos en el futur perquè no es tornin a repetir entrebancs com el descrit. Moltes gràcies per la vostra comprensió.

Pluviòmetre

Feia temps que no vèiem un estiu de tanta pluja i tan benèvol pel que fa a la calor; és ben vera que no plou mai a gust de tothom i molta gent, sobretot pagesos, turistes i hotelers es queixen de massa aigua. Les quantitats recollides els darrers mesos són: juny, 29,5 litres; juliol, 26,7 litres i l'agost (fins dia 22) 54,5 litres. La quantitat del mes d'agost variarà perquè dia 24, en el moment que tancam ES SAIG, està plovent amb força i és una aigua que no podem comptabilitzar.

Convé recordar que les dades que us donam són les que ens proporciona l'apotecari Gabriel Martorell; és un detall que heu de tenir en compte perquè aquestes quantitats de pluja poden variar molt d'un lloc a un altre, sobretot quan es tracta d'aquestes pluges d'estiu.

El mes que ve ja tndrem les dades definitives de l'any agrícola i podrem comprovar que aquest haurà estat un dels més plujosos en molts de temps. Ja us n'informarem.

El cant dels grills

Que em perdonin els experts en discs de platí, llistes d'èxits i classificacions musicals varies, però la cançó d'aquest estiu no ha estat l'«Asedejé» dels orgues. Com a mínim pel que fa a Algaida. Aquí, la melodia que ens ha provocat més patiment ha estat —i amb diferència— el ric! ric! dels grills. Mirau que en poden arribar a ser, d'emprenyadors aquells animalons! Saber que, i tan petits com són, produeixen tal concert només amb el fregadís de les ales anteriors —com afirma el diccionari—, és un coneixement que provoca admiració a les ànimes sensibles ... si no estan sota els efectes d'una plaga de grills. És una saviesa que ens pot fer quedar molt bé a les reunions de casa bona ... si les dites reunions se celebren a l'hivern.

Fins avui havia opinat que el dolç —i llunyà, suficientment llunyà!— cant d'un grill servia per posar un toc de romanticisme a les caloroses nits estiuenques. A partir d'ara entenc, i imagin quines són, les motivacions que poden haver duit Pere Quart a escriure unes paraules tan aspres sobre els grills en el poema “Pregadéu” del seu *Bestiari*: «de pecats el món alleuja / amb paraules de desgreuge / per l'àvol capteniment / del grill va,(...)». Aspres, però que demostrin un admirable domini de la llengua. El poeta ens diu que el pregadéu, un insecte que posa les potes anteriors plegades davant el cap com si estigués en actitud de pregar (per això el seu nom), demana perdó “per l'àvol capteniment del grill va”, o dit en paraules més planeres: pel mal comportament del grill inútil.

Inútils, i molestos. Però alguna cosa bona han de tenir, els grills. Si no és així, per què els han inventats? A la recerca del detall amb què reparar l'honor perdut dels grills, he consultat *El llibre de les bèsties. Zoologia fantàstica catalana* de Xavier Fàbregues, i hi he trobat aquest peu que acompanya una foto que mostra un nin amb tres petites gàbies: «Quin infant no ha tingut un grill a casa seva? A Olot

cada any se celebra el Gran Concurs de cants de grill que el Centre Excursionista d'Olot organitza eficaçment. La mainada prepara i selecciona les bestioles que hi concuren, i un jurat valora amb competència les qualitats musicals dels insectes». El llibre és de 1983, i desconec si a Olot encara duen a terme l'esmentat concurs, o l'han substituït per una festa de l'escuma, o una altra delicadesa moderna semblant.

Una lectura, a través de la memòria, duu a una altra lectura. Natacha Seseña és una professora universitària estudiosa del món de la ceràmica popular i que ha recollit els seus estudis en alguns llibres. A un d'ells, de títol *Cacharrería popular*, hi trobam aquest fragment que traduec: «Existia el costum entre els joves dels pobles de La Mancha (i no només de La Mancha) de divertir-se mesurant la seva virilitat amb la forma d'orinar; depenia de la força i potència de la seva micció el fet d'aconseguir realitzar a la seca terra manxega uns forats pels quals, a causa de la inundació, sortien els grills. Aleshores, els al·lots els posaven a les grilleres i els mostraven al poble a manera de concurs i de trofeu». La grillera és un objecte de fang, de forma cilíndrica o esfèrica, amb tapadora i forats, d'uns quinze cm d'altura i que servia per guardar-hi els grills caçats. Seseña recull el fragment indicat per explicar la funció de grilleres fabricades a Villafranca de los Caballeros (Toledo). Però la grillera també figura als catàlegs de la nostra terrissa popular; a ca nostra n'hi ha una fabricada al Vendrell (el Baix Penedès) fa una vintena d'anys i una altra de més moderna feta a Maó.

És a dir, els grills servien per entretenir el jovent en altre temps que no érem tan civilitzats com ara. Avui serveixen, entre d'altres utilitats, per fer escrits com aquest, quan l'escrivent, com un servidor, té el cap ple de grins. I mai tan ben dit.

Hi ha gent que quan acaba les vacances diu que s'estimaria més no haver-ne tengudes, de vacances, perquè els costa molt tornar a la feina (ho solen dir en haver-les acabades). Entre els col·laboradors d'ES SAIG també ho hem sentit més d'un parell de vegades, que després d'un mes de descans, costa tornar a fer "els deures" de cada mes. I és que enguany l'estiu ens ha passat sense témer-nos-en, segurament perquè ha plogut més, molt més del que és normal a l'estiu, i aviat parlarem de les primeres blaves, picornells, botifarrons,...

Perquè enguany ha plogut molt i fora de temps. Els pagesos gemeguen, i amb raó, dels temporals dels mesos de juliol i agost, que han amollat més aigua que qualque mes d'hivern. El que espanta més, a part del mal fer feina per a la collita de blat i ordi, són les malalties que provoquen aquestes pluges a les tomàtiugeres i meloners, i a les vinyes i arbres en general. Els vinaters enguany ho veuen malament, això de fer vi, i ens han dit que no havien esquitxat tant mai per les malalties, però així i tot...

Parlant de pluges, i per acabar de parlar d'aigua, ens han dit que per Sa Tanqueta hi hagué una mica de rebombori, i protestes ben fortes, a causa de les petites inundacions d'un grapat de cases. I no és que ploqués massa, però els reixats per on se n'ha d'anar l'aigua estaven embossats (no devien esperar que pel juliol ploqués) i l'aigua no se n'anava, i corria cap a les cases que fan un poc més baix... Ens han dit que un parell de dies el batle, que viu a Sa Tanqueta, per anar a ca seva, hi va anar per la carretera, per no topar-se amb els veïnats.

Per ventura convendria parlar de les festes de Sant Jaume, que és un tema més alegre que això del ploure. Ja no ens en recordam, tant de temps pareix que ha passat, però els comentaris més generals sobre Sant Jaume són que han estat unes festes llargues, molt llargues, però que han tengut una participació com mai. A tots els actes hi havia molta gent, i quan acabava la festa encara quedava gent asseguda a Plaça fent tertúlia. Hem sentit que, per exemple, el dia de la revetlla, a Ses Escoles, no hi cabia ningú més, i que devers les dues o les tres ja havien acabat les begudes (i això que no feia molta calor); però que anaren a cercar-ne més i aviat les tornaren acabar, encara que no fossin gaire fresques. Bé, que la gent volia festa, i varen passar gust d'unies festes ben llargues i animades. Un detall que va estranyar els aficionats fou que no hi hagués bicicletes, després de tants d'anys, a un poble on hi ha afició per aquest esport.

El que no ha faltat aquest estiu, malgrat sigui un estiu "atípic" (ara es fa servir aquesta paraula per dir "raro") han estat els renous de motorets, motos i cotxes, fent carreres pels carrers del poble. I grins, també hem tengut una plaga de grins (o grills), que es ficaven dins les cases, i vengà cantar tota la nit. N'hi ha hagut que s'han passat part de la nit cercant un parell de grins que no els deixaven dormir..., i creis que és ben entretingut perquè s'amaguen ben amagats i són mals de trobar.

Una altra "plaga" que ens ha caigut damunt, als algaidins, són les merdes de ca. Sí, això de trepitjar una merda damunt

la vorera pareixia cosa de per Ciutat, però ara ja ho tenim per aquí. Fa un parell d'anys que ja començarem a veure gent que passejava un ca amb una corretja d'aquestes "modernes"; i de vegades era gent d'Algaida, que mai hauries pensat que anàs a passejar la cussa. Però és que darrerament en veus pertot, de gent que passeja els cans. I aquests animals fan les feines allà on en tenen ganes..., i l'amo o la madona no ho aplega allò que el seu ca ha deixat.

Un tema que hem sentit moltes vegades, i ja n'hem parlat altres mesos, és el de la porqueria que s'acumula als anomenats punts verds o als voltants dels contenidors. Ara que els nostres governants ens han "educat" i separam vidre, paper, cartró, llaunes.. i ho duim als contenidors, verds o grocs segons el que tiram, resulta que passen a recollir-ho quan els passa... per allà, i ningú sap quan és que han de passar. El resultat és que tots els voltants dels contenidors estan plens de botelles, plàstics, papers, etc. etc. i allò, en comptes d'un punt verd, és un vertader merder. Ens agradaria que l'Ajuntament informàs sobre aquest tema a les seves planes, tant d'ES SAIG com del Punt Tres.

Al carrer del Colomer s'han fet unes obres de "millora i embelliment". Segurament aquella zona ha quedat més "bella", l'han embellida, però els merders que s'hi organitzen... ja pareix la plaça o la placeta des Sitjar..

Un Sord

El mallorquí alabarà
 les monades de ca seva,
 cada dia ell espera
 el bon temps que li vendrà:
 un perquè bon hort tendrà,
 l'altre perquè té muntanyes,
 l'altre perquè l'aigo el banya
 perquè té costa de mar.
 Un poble vull senyalar
 a dins el cor de Mallorca
 que a pesar que no té costa
 ni platja devora mar,
 té muntanya i bell pinar
 i molta de gent s'hi acosta,
 se diu que hi fa bon estar,
 és Algaida, que és ca vostra.
 Una zona preciosa
 dins nostra Mallorca hi ha;
 l'adorna guapo pinar
 i sa mata tan hermosa,
 la gent hi viu molt ditxosa,
 dins tan resplendent jardí
 a tots els permet gaudir
 la seva aroma agradosa.
 Déu la volgué protegir
 donant-li tal facultat;
 dins aquest sector nombrat
 s'hi troba el poble algaidí:
 els qui poden viurer-hi
 bona salut disfrutau
 i a la Verge de la Pau
 vol la gent festa fer-li.

Climent Garau i Salvà

Defuncions

Antònia Trobat Barceló
va morir dia 2 de juny
als 80 anys

Llorenç Oliver Perelló
va morir dia 14 de juny
als 84 anys

Coloma Oliver Trobat
va morir dia 23 de juny
als 71 anys

Pere Janer Capellà
va morir dia 16 de juliol
als 88 anys

Bernat Colomar Pastor
va morir dia 8 d'agost
als 79 anys

Miquel Puigserver Ferretjans
va morir dia 14 d'agost de 2002

Bernat Colomar Fullana
va morir dia 23 d'agost de 2002

Naixements

Fiona Liporace Ciurana
Filla de Jorge Daniel i Judith.
Va néixer dia 6 de juliol.

Guillem Pou Tomàs
Fill de Guillermo i Joana Maria.
Va néixer dia 13 d'agost.

Javier Ferrerueta Nájera
Fill de Pedro i Isabel.
Va néixer dia 16 d'agost.

Enzo James Simmons Grant
Fill de Neil i Josie Rebecca.
Va néixer dia 17 d'agost.

El meu avi

Ahir es va morir el meu avi. Potser no és un bon tema per a un article, però em ve de gust parlar-ne. Hi ha històries que portam escrites al cor, que formen part de la nostra existència. Quan s'acaba la vida d'algú a qui estimam, la nostra també s'acaba una mica. Ni que sigui durant un espai breu, el temps s'atura. Llavors és el moment de recordar-lo. Diuen que hi ha un temps per viure i un altre per morir. A ell, va arribar-li l'hora última al poble on va néixer, a Algaida, a Mallorca. Els illencs sempre volem morir on vam néixer. És una qüestió de terra apamada, de mar que l'envolta, de cel.

Era un bon home. No va tenir una vida fàcil, perquè li tocaren temps difícils. Néixer en un poble petit de Mallorca fa vuitanta-vuit anys no era senzill. Hi havia la misèria trista d'una terra esquarterpa, on la gent s'abocava a una supervivència sovint amarga. Foren sis germans mascles i una germana que no ho era de sang. Son pare va emigrar a les Amèriques. Hi buscava canviar un destí que estava marcat per la duresa. Quan hi era, la meva besàvia va anar a Ciutat a fer-se una fotografia amb els fills per enviar al marit que era lluny. Encara conservam aquella fotografia. Està envoltada dels infants i sembla una matrona, seriosa i rígida al paper. Al meu avi, li agradava mostrar-me la imatge. M'explicava la mateixa història moltes vegades, fins que les paraules es convertien en una bella consigna.

El meu avi va treballar molt. Tenia una botiga de vetes i fils, de roba i botons coloraines. Quan hi havia fira als pobles de Mallorca, hi anava amb un carro i venia la seva mercaderia. Era hàbil i parlador. Encantava els compradors amb les seves paraules. Li agradava viure. Fins al final, va lluitar per assaborir la vida: els carrers i la plaça, l'aire net, el trull de la gent. M'agrada recordar el seu riure i saber que, amb ben poc, era feliç. Eren espurnes d'una felicitat petita que va saber guanyar-se, que arrencava de les coses i del món.

Maria de la Pau Janer

Hem manllevat aquest article del diari AVUI, on Maria de la Pau Janer publica una col·laboració diària anomenada genèricament *Des del moll*.

La **canyissada** és un conjunt de canyes o de vergues entrelligades paral·lelament, reforçada amb barrots travessers i clavada a les bigues del sostre, que serveix per a sostenir teulades. El **canyís** és un teixit fet de canyes, vímet, etc. que s'utilitza per formar cel-rasos, fer tancats o per posar-hi fruita a assecar.

El component bàsic d'una canyissada és la **canya**, que és una planta perenne de la família de les arundinàcies de tija fistulosa, ramificada i robusta. És originària d'Àsia i molt habitual als països de la Mediterrània, on creix prop dels barrancs i dels cursos d'aigua. És emprada per fer paners, cistells, canyissos i canyissades, i com a suport de plantes enfiladisses, com mongeteres, tomàtigueres, etc.

La **canya de sucre**, o canya dolça, o canyamel, és una planta perenne de la família de les gramínies, pròpia de les regions càlides, de la qual, degudament molturada, se n'extreu el sucre.

Topònims

“Es canyar d'en Meví”: situat vora la confluència del camí de Son Roig amb el camí vell de Lluçmajor. “Canyamel”: partida rural i platja situada al terme de Capdepera.

Cançó

Som un homo estranger
que he vengut de la muntanya.
¿Me vols dir aquesta canya
quines habilitats té?
- S'habilitat que ella té
jo la vos diré en tres modos:
per fer paneres i covos
i caieres, si ve bé.

Refranyer

“Pescador de canya i moliner de vent, no cal notari per fer testament”

Pista

Es troba aquesta canyissada a un porxet lateral d'una antiga barraca, avui restaurada, i situada vora el camí d'accés d'una possessió enlairada damunt la vall de Randa que té, juntament amb Son Romaguera, la característica de tenir les vessants de la teulada orientades a les façanes laterals.

Miquel Fiolet

Solució del mes passat

La paleta protagonista d'aquesta secció a ES SAIG anterior, està situada vora la carretera de Randa a Lluçmajor, entre el molí d'en Xim i el molí Vell, com deguéreu endevinar per massa fàcil.

Visita del president de les Illes Balears

Francesc Antich i Oliver, president de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, va visitar el municipi d'Algaida. Fou rebut a la casa de la vila pel batle d'Algaida i la resta de la corporació. Acompanyaven el president, el conseller de presidència, Antoni Garcias i Coll; el conseller d' Obres Públiques, Habitatge i Transports, Francesc Quetglas i Rosanes; la consellera de Salut i Consum, Aina Salom i Soler, i diversos directors generals.

Durant la visita el batle va exposar les inversions que es realitzen al municipi, a més de reivindicar el paper dels ajuntaments dins l'administració i els pocs recursos amb què compten a l'hora de gestionar totes les competències municipals, i demanà un impuls municipalista des del govern autonòmic.

Es varen visitar les obres de l'església on foren rebuts pel nou rector, mossèn Joan Rosselló i, també, per mossèn Antoni Riutort, ja que estan finançades en una part pel Govern de les Illes Balears.

Varen visitar el nou centre sanitari, les obres de l'ampliació de l'escoleta, del pavelló, del camp de futbol i de les pistes de tennis i poliesportives i de tennis a Algaida i les obres de la segona fase del restauració de la font de Pina.

A Pina es va signar el document que preveu la col·laboració entre el Govern de les Illes Balears, l'Ajuntament d'Algaida i l'Associació de la Gent Major per finançar el bastiment d'un centre per a la gent major de Pina. Aquest edifici serà contigu a can Lluís i té un cost de 74.231,01 €. El projecte ha estat redactat per l'arquitecta municipal, Aina Cifre Bibiloni.

Inauguració del pavelló a ses escoles

El dia de sant Jaume fou inaugurat el pavelló, a ses Escoles. Assistiren a l'acte el president de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, Francesc Antich i Oliver; la subdirectora general d'Infraestructures Esportives del Consell Superior d'Esports, Cristina Torres Marín, i el batle d'Algaida, Jaume Jaume i Oliver, a més de la resta de la corporació i altres autoritats.

Aquest pavelló, el cost del qual ha estat d'1.031.539,84 €, ha estat finançat pel Consell Superior d'Esports, que ha aportat 869.394,98 €; el Govern de les Illes Balears, amb una aportació de 89.364,49 € i l'Ajuntament d'Algaida, que ha contribuït amb 77.780,37 €. L'empresa constructora ha estat Ortiz, Construcciones y Proyectos, SA.

Durant l'acte d'inauguració es reté homenatge a l'equip femení de categoria cadet del Club Voleibol Algaida, que el passat mes de juny aconseguí el tercer lloc del Campionat d'Espanya.

L'Ajuntament ha millorat substancialment el projecte inicial i ha substituït el paviment inicial per un altre amb millors prestacions, amb la col·locació de grades telescòpiques, amb la instal·lació d'un marcador electrònic, a més de dotar de l'equipament necessari per a la pràctica del voleibol i altres esports. L'Ajuntament s'hagué de fer càrrec de les preses per a la dotació de serveis, electricitat, aigua i clavegueram.

També, s'han realitzat obres de millora del recinte escolar, com és la col·locació de barres, o la preinstal·lació elèctrica per dotar de nou enllumenat el recinte escolar.

En aquests moments, l'Ajuntament elabora un document que ha de servir per definir la política esportiva del municipi, els seus objec-

tius i els criteris que s'han de seguir. Tal com va anunciar el batle, el dia de la inauguració del pavelló, aquest ha de ser un document on hi participin, a més de l'Ajuntament, el C.P. Pare Pou i les entitats i associacions esportives del municipi.

ConSORCI d'Aigües del Pla de Mallorca

El passat 31 de juliol, Josep Gomila i Benejam, conseller de Cooperació Local del Consell de Mallorca i la presidenta del Consorci d'aigües del Pla de Mallorca, Antònia Ramis Oliver, signaren a la Casa de la Vila d'Algaida un conveni de cooperació entre aquestes dos organismes.

Aquest conveni preveu el finançament íntegre per part del Consell de Mallorca de les obres de subministrament d'aigua potable i sanejament que queden per realitzar per part del Consorci d'aigües als municipis d'Algaida i Llubí. A Algaida, aquestes obres consisteixen en la construcció del dipòsit regulador d'aigua, el seu equipament i la seva connexió amb la xarxa d'aigua, a Pina, i amb la instal·lació de les bombes d'impulsió, a Randa, al carrer de Montuiri. El cost d'aquestes obres puja a 422.633,07 •, dels quals 199.071,40 • corresponen al municipi d'Algaida.

Actualment ja s'han iniciat, a Pina, les obres d'adaptació dels terrenys per construir el dipòsit regulador.

Pluvials del carrer dels Cavallers

La comissió de govern, celebrada el 2 de juliol, va aprovar el projecte de recollida de les aigües pluvials del carrer Cavallers. El cost d'aquest projecte, redactat per l'enginyer Pere Ventayol March, és de 27.966,09 •, i està fi-

nançat íntegrament per l'Ajuntament.

Està previst que les obres es realitzin durant el mes de setembre i que es faci una actuació per recollir les aigües pluvials de sa Tanqueta, a l'indret de can Montblanch.

Pavimentació de camins

El passat 18 de juliol, la comissió de govern va aprovar els projectes, redactats per l'enginyer Sr. Pere Ventayol March, corresponents a la pavimentació de camí de son Perot, fins al camp de futbol, a Pina, amb un pressupost de 28.439,64 • i del camí de la Drecera de Randa, amb un pressupost de 54.027,19 •.

Es sol·licitarà la inclusió dels projectes de pavimentació d'aquests dos camins dins el Pla d'Obres i Serveis del Consell de Mallorca per a l'any 2003.

Adjudicació de les obres de la segona fase del camp de futbol

A la mateixa sessió, la comissió de govern va adjudicar les obres de la segona fase del camp de futbol a la empresa Melchor Mascaró, SA, única empresa que es va presentar a la licitació. L'oferta presentada fou de 227.420,12 •, amb una rebaixa sobre el pressupost del projecte de 25.153,54 •.

Aquesta segona fase consisteix en la instal·lació de la gespa artificial.

Obres als santuaris de Gràcia i sant Honorat

Com a continuació de la visita del president Francesc Antich, el passat mes de juny, als santuaris de Gràcia i sant Honorat, per veure els perills de desprendiments de blocs de ro-

ques; el passat 18 de juliol, a Lluçmajor, es va celebrar una reunió on assistiren els batles de Lluçmajor i Algaida, el rector de la Parròquia de Lluçmajor, el superior de sant Honorat, el director general de Patrimoni, l'arquitecte del Bisbat, l'encarregat del santuari de Gràcia i Agustí Collado, tècnic director de l'obra, per analitzar i estudiar les diferents solucions presentades per les empreses que han estudiat el problema i per concretar les actuacions que s'han de realitzar.

Bàsicament, s'han de fer dues actuacions. Una, per aguantar i evitar la caiguda de blocs de pedra sobre el santuari i els seus voltants, que s'ha de realitzar sobre el penya-segat; l'altra, per evitar les filtracions des de la part superior de la muntanya, que s'ha de realitzar a la part de sant Honorat.

Només falta la signatura del conveni entre el Bisbat de Mallorca i el Govern de les Illes Balears per decidir quina empresa ha de realitzar les obres i iniciar-les. El finançament d'aquestes obres és a càrrec del Govern de les Illes Balears.

Festes locals per a l'any 2003

L'ajuntament plenari, a la sessió ordinària celebrada el 4 de juliol, va aprovar el calendari de festes locals per a l'any 2003.

— Algaida i Randa:

Dijous, 16 de gener. Sant Honorat.

Divendres, 25 de juliol. Sant Jaume.

— Pina:

Divendres, 17 de gener. Sant Antoni.

Divendres, 26 de setembre. St. Cosme i Damià.

Conveni amb la Conselleria d'Educació i Cultura

El ple de l'ajuntament, a la mateixa sessió, va acordar per unanimitat facultar el batle per a la signatura d'un conveni entre l'Ajuntament d'Algaida i la Conselleria d'Educació i Cultura per al finançament de les inversions que s'han de realitzar per a la posada en funcionament de l'Escola Municipal d'Infants.

Oposicions per a l'Escola Municipal d'Infants

Per Decret de Batlia s'han convocat les oposicions per cobrir dues vacants de l'Escola Municipal d'Infants, una coordinadora i una educadora. Amb aquestes dues places el nombre de professionals a l'escola serà de quatre.

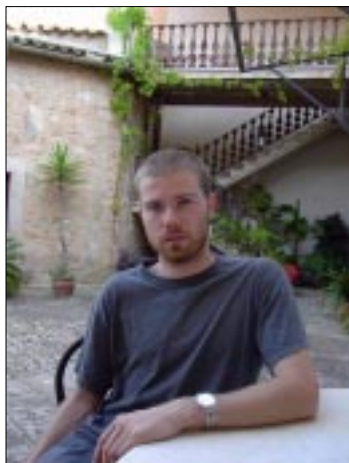
L'acabament de les obres de l'ampliació de l'escoleta s'ha retardat, per la qual cosa serà difícil començar aquest servei, per als infants de zero i un any, dins el mes de setembre. Els infants de dos anys començaran segons les dates previstes.

Acomiadament de mossèn Antoni Riutort

El 29 de juny, es va acomiadar del poble d'Algaida, el qui els darrers dotze anys ha estat el responsable de la Parròquia, mossèn Antoni Riutort Fullana. Durant l'acte, el batle, en nom de la corporació li lliurà una placa d'agraïment per la tasca que ha desenvolupat aquests anys dins el poble d'Algaida.

Des d'aquí, també volem donar la benvinguda al nou rector mossèn Joan Rosselló i al seu equip de col·laboració.

Els castellers

«El meu primer contacte amb el món casteller va ser a través de la televisió, sobretot el Canal 33, que sol fer resums de les millors actuacions. Més endavant, uns amics em proposaren entrar a la colla dels castellers de Mallorca, ara fa poc més de dos anys. El proper setembre, a la colla celebrarem el sisè aniversari de la seva fundació amb uns convidats molt especials, com són els Minyons de Terrassa, que disputen als castellers de Vilafranca ser la millor colla de categoria especial.

A Mallorca la temporada castellera comença per Sant Sebastià i acaba el mes de novembre. Assajam els dijous i els dissabtes horabaixes, i la colla ara la componen unes 120 persones. Actualment feim castells de set i ja ens plantejam començar a provar els de vuit, cosa que només es troba a l'abast de les 16 colles capdavanteres. Enguany estam convidats a la diada castellera de la plaça de Bous de Tarragona, que és la cita anual més important del món casteller.

A Mallorca, només hi ha dues colles, nosaltres i els Al·lots de Llevant, que són de Manacor, però està documentat que a principis del segle XX ja es feien castells a l'interior de la Seu. Diuen que els castells procedeixen de la muixeranga del País Valencià, que fan torres mentre desfilen. De totes formes, a tota la conca mediterrània es fan aquesta casta de construccions amb balls populars. La característica que distingeix les colles castelleres és que no només fan castells, sinó que són associacions que també fan altres activitats culturals.

Nosaltres ens ho passam molt bé anant a moltes festes populars que se celebren arreu de Mallorca i de cada any ens conviden a fer més actuacions. Des d'aquí voldria fer una crida a tots els interessats perquè s'apunten a la nostra colla, segur que ens hi divertirem.»

Sebastià Vives Cloquell

Amb aquest article, començam una nova secció dedicada a l'economia de les Illes Balears que, d'una manera ben directa, ens afecta als ciutadans d'Algaida. L'encarregat d'acostar-nos a aquest món és en Joan Seguí *Pandango* (parent d'algaidins i casat amb una algaidina).

Joan Seguí és doctor en Economia, professor associat a la Universitat de les Illes Balears i actualment treballa a Caritas Mallorca. És autor del llibre *Mallorca en venda*, publicat per Documenta Balear el maig de 1998. Ha escrit també articles a diverses publicacions. A més, ha estat guardonat amb un Premi 31 de Desembre, que atorga l'Obra Cultural Balear, i nominat per al Premi Alzina del GOB.

L'altra estructura econòmica de les Balears

De tots és sabut que l'economia de les Illes Balears depèn en gran mesura del sector serveis, i més en concret del turisme. De fet, les dades macroeconòmiques de la nostra comunitat autònoma parlen per si mateixes: al voltant del 76% ⁽¹⁾ de la producció del nostre país correspon al sector serveis i, per tant, no és d'estranyar la gran preocupació existent en tots els estaments de la nostra societat davant l'anunciada (i a hores d'ara ja constatada) disminució d'arribada de turistes.

Aquí no posarem en dubte aquesta realitat. En major a menor mesura tots els que vivim a les Illes Balears depenem del turisme. Però no tots ho feim amb la mateixa intensitat ni amb la mateixa finalitat. Mentre uns pocs es fan milionaris (d'euros) gràcies a la indústria turística, la resta de la població en mal vivim i en patim les seves conseqüències. I és en aquest sentit, segurament parlant més amb el cor que com a tècnic, on ara es pretén donar una altra visió de l'estructura macroeconòmica que tenim en aquest país que tant estimam i tant ens fa patir.

El cas és que l'any 2001 arribaren a les Balears prop d'onze milions i mig de turistes, que representaren 121 milions de pernотacions ⁽²⁾. Arriba la crisi i els agents turístics ara es queixen que una de les principals raons per la qual els turistes no trien les

Balears com a lloc per passar les seves vacances és perquè no es senten ben acollits pels habitants de les illes ⁽³⁾, gairebé rebutjats, i ens demanen que si no volem perdre la clientela l'hem de mimar.

Per què aquesta ruptura entre la societat il·lenca i el turisme? La massificació en seria una de les principals causes, però crec que n'hi pot haver una altra de molt important, potser percebuda de manera inconscient per la majoria de la població, però que per aquest motiu no vol dir que deixi de ser latent.

Sempre s'ha dit que la nostra economia està en mans dels majoristes de viatges (*tour operators*) i el fet és que gairebé el 90% ⁽⁴⁾ dels turistes que ens visiten ho fa mitjançant aquests agències majoristes. La concentració d'aquestes empreses és impressionant i tan sols una dotzena de majoristes de viatges duen gairebé la totalitat dels turistes. Però tampoc hem d'oblidar, encara que sembla que aquesta dada s'amagui, que tan sols unes altres deu cadenes hoteleres també controlen més del 40% ⁽⁵⁾ de les 190.000 places hoteleres de què disposen les Balears ⁽⁶⁾. Si a més tenim present que els propietaris de les agències majoristes i de les cadenes hoteleres molts de pics són els mateixos, resulta que el gran negoci turístic es reparteix en ben poques mans.

L'article es va escriure a mitjans de juliol, abans que acabàs la temporada turística. Esperem que la crisi que s'ha vengut anunciant no hagi estat tan forta com es temia.

I la resta de la població, per no dir tota la població de les Balears, què en treu d'aquest gran negoci? Idò resulta que a la comunitat autònoma més rica de l'estat, els sous dels treballadors estan per davall la mitjana nacional ⁽⁷⁾. A més, resulta que els residents no podem atendre aquests 11,5 milions de turistes i, per tant, cada any els empresaris d'hoteleria necessiten que vinguin més de 40.000 temporers ⁽⁸⁾ a fer feina als seus establiments. És a dir, els doblers que deixen els turistes, per una part tornen sortir de l'illa perquè l'establiment és propietat de persones externes a les illes i, per una altra banda, perquè una part dels treballadors que hi han fet feina tampoc ho són. Tots aquests ingressos, com és de suposar, formen part del PIB de la nostra comunitat, i quan ho divideixen entre els habitants que hi residim, resulta que som els que tenim la renda per càpita més alta de l'estat.

Però aquí no acaba la paradoxa. L'empresari turístic, com tota empresa, a l'hora de calcular el seu benefici d'explotació, resta dels ingressos les despeses que ha tengut en el seu establiment. Però s'ha de tenir molt present que les despeses que ocasiona un turista no són ni molt manco les que ocasiona a l'hotel. Hi ha moltes despeses que són causades pels turistes i que es produeixen fora l'hotel, com són les infraestructures, els equipaments i els serveis que tota la indústria turística necessita. D'exemples n'hi ha una infinitat, per citar-ne alguns: embelliments i passeigs de zones turístiques, incineradora, dessaladora, macroaeroport, operació vaixell, carreteres, clavegueram, depuradores, regeneració de platges, seguretat, neteja, etc. Tot això pensat per onze milions de visitants i que ben segur els residents de les illes no necessitam. I qui és que paga totes aquestes despeses... Els pocs empresaris beneficiats no! Ho pagam tots els ciutadans de les illes.

I després, si a algú se li ocorre posar una taxa per ajudar a pagar totes aquestes inversions ⁽⁹⁾, aquests empresaris posen el crit al cel perquè els turistes deixaran de venir...

Segurament n'hi haurà molts que em recordaran que no fa tants d'anys per poder sobreviure havíem d'anar a espolsar ametlles i que, per tant, aquesta visió no és correcta. Jo voldria acabar així com he començat: al voltant del 76% de la producció del nostre país correspon al sector serveis i, per tant, no és d'estranyar la gran preocupació existent en tots els estaments de la nostra societat davant l'anunciada (i a hores d'ara ja constatada) disminució d'arribada de turistes.

Joan Seguí Pandango

- (1) *Informe Econòmic i social de les illes Balears any 2000*. Sa Nostra. Si s'hi afegís la construcció, sector molt lligat al turisme, aquest percentatge seria del 91%.
- (2) *Informe Econòmic i social de les illes Balears any 2000*. Sa Nostra. Són 10,8 milions de turistes arribats per via aèria, més 755 mil de turisme nàutic.
- (3) *Enquesta de la despesa turística any 2000*. Departament d'economia i empresa de la UIB.
- (4) *Enquesta de la despesa turística any 2000*. Departament d'economia i empresa de la UIB.
- (5) Guia d'hotels de 1998 i Antoni Sastre Albertí. L'any 1998 hi havia 81.000 places en mans de les 10 majors cadenes hoteleres.
- (6) *Informe Econòmic i social de les illes Balears any 2000*. Sa Nostra.
- (7) *Informe Econòmic i social de les illes Balears any 2000*. Sa Nostra. El sou mig mensual de l'estat és de 230325 PTA, mentre que a les Balears era de 206489 PTA, és a dir un 10,35% inferior.
- (8) *Enquesta de població activa*. Aquí no es discuteix ni molt manco la problemàtica de la immigració.
- (9) Per les notícies que han sortit a la premsa, la gran majoria de les inversions es destinaran a millorar les zones turístiques. Sembla ser que el terme "eco" és molt relatiu...

es saig

FESTES **SANT**

Reportatge fotogràfic

16 DE JULIOL

Vetlada Solidària
sobre el NOMA

18 DE JULIOL

Conferència de
Felip Munar sobre
l'art de glosar

18 DE JULIOL

Festa de la sabonera
a sa Plaça

19 DE JULIOL

Concurs de
play-backs durant el
sopar a la fresca

JAUVE 2002

es saig

21 DE JULIOL

Diada castellera

IX Torneig d'Escacs

25 DE JULIOL

Ball dels Cossiers
durant i després de
l'ofici

25 DE JULIOL

Inauguració del nou
pabelló cobert de Ses
Escoles

25 DE JULIOL

Animació infantil a càrrec de Cucorba

26 DE JULIOL

Carreres de joies

Lliurament del Premi Santa Anneta

EXPOSICIONS

Dibuixos i pintures de Francesc Llavina

Pintures de Joan Balaguer

Manualitats de l'Associació de Persones Majors

SA CURRA

Com cada any n'Aina hi fou present

Tal vegada, en entrar a un bar, el cambrer somnolent et preguntarà què vols prendre. Et vindrien de gust unes fulles d'arbre de bulevard de París. Ell, professionalment impassible, et preguntarà si ho vols sec o amb gel. Tu, amb carussa d'enyorança, fas avinent que ho voldries amb unes gotes de Sylvie Vartan.

Tens una vaga idea
del que pot esser la mort
de tant dibuixar-la.

Camps de rostoll color Tàpies
Garbes a l'esquena del desencís
Pleta color vinagre
Níguls de vent, envermellint-se
Reïna d'ametllers, suant
El verdet obscè del safareig
Presència de búnquers a l'arena
L'alba color de vela llatina
Un crepuscle d'agost
Conreu d'aromes i capvespres
Vocabulari de migjorn
Retòrica de la sang

La soledat és la nostàlgia d'una nit d'hotel
lluny de casa, amb fum de tabac estranger
i una beguda seca, també internacional.

La nostàlgia de la distància.
L'absència.

La set del viatger.

Perduts pels itineraris del fonoll
com les vies d'un tren a la deriva,
les rutes dels contrabandistes
i les carreteres dels presos,
aprenem les lliçons de la natura
fascinats pel paisatge salat
i els topònims en estat salvatge.

Glavi d'amor

Glavi d'amor e de foc e de sentits
que brolla, foll, la paraula més alta
i, confins endins, la nuesa exalta
en cec paradís d'ombres e de dits.

Glavi d'amor que senyoreja els crits
en dolços llavis: pur pecat, pur falta
i, en un sol gest, prement a cau de galta
omple de joia ànsies i esperits.

No sigues foll: l'amor és un tall de glavi,
una ànima damnada, un fals escull
que amoreseix amb mots l'ombra del llavi

dolç i obert com un himne enfront de l'ull.
*Si tot és fals en l'amor –digué un savi-
per què el ferit d'amor té aquest antull?*

Tòpics

Pluja de cendra en el temps,
s'ha esllavissat la mà del gos
i el vers presenta clivells.

Viuries tensant una sageta cap al cel,
però el sol et devora tot l'esguard.

La fotografia et pot reflectir el cos inert,
no pas la mort –en la platja estant.

T'exaltes, peix amic,
però no oblidis
que els passos perduts de l'erotisme
calen d'un passadís
teixit en l'heura de la moralitat.
Cal parlar-se, donar-se la mà,
després de l'escomesa.

És que no vols reconèixer
que ets com un fals tauró,
emmordassat en una gàbia?

Dos llibres recents de dos autors mallorquins ens han servit per omplir el variat d'aquest mes, un variat amb regust a saladina d'estiu i fruita de tot l'any. Els poemes de la dreta pertanyen al llibre *Panys en la penombra* d'Antònia Arbona, i els de l'esquerra són del poemari *Sal de Migjorn* de Joan Perelló. Selecció a càrrec de J. O. i M. S.

Sant Miquel, arcàngel

El sant que hem elegit aquest mes de setembre ens planteja un problema: sempre aprofitam per situar el sant que triam en un temps i un lloc determinats i comentam la seva vida i miracles. En el cas de Sant Miquel això no és possible perquè es tracta d'un àngel, és a dir, d'un esperit celestial missatger de Déu; la Bíblia els cita sovint com uns éssers que lloen i serveixen constantment Déu i en són instruments seus. Es va formar una doctrina sobre els àngels i s'establí una jerarquia de nou ordres. Recordem que els dimonis són àngels dolents, que es revoltaren contra Déu. I convé recordar també que l'Església Catòlica va proclamar article de fe la veritat bíblica de l'existència d'aquests esperits purs; això va ser al Concili IV de Laterà l'any 1215.

Els arcàngels, categoria a la qual pertany Sant Miquel, són uns àngels amb una missió important i és l'única jerarquia angèlica de la qual sabem els noms: Sant Miquel ("qui com Déu?"), Sant Gabriel ("fortalesa de Déu") i Sant Rafel ("medicina de Déu"). Dins la tradició cristiana s'hi podria incloure també Uriel, no tan conegut, que en la literatura apocalíptica apareix com l'àngel del foc, dels terratrèmols i del tro. De totes maneres, els que se citen regularment són els tres primers, que abans figuraven per separat en el santoral, la festa dels quals s'ha unificat el 29 de setembre.

Tornant a Sant Miquel, és anomenat príncep dels àngels. El seu culte es va difondre a l'edat mitjana arran d'unes aparicions que se li atribuïren. Inicialment se'l representava com a guardià del paradís amb una túnica blanca i una llança o una espasa; més tard apareix com un guerrer completament armat que lluita contra el drac i ben aviat el seu nom es troba com un dels més utilitzats dins l'onomàstica.

Sant Miquel representa una fita important dins la vida agrícola, ja que si fa no fa coincideix amb l'equinocci de tardor, amb la verema i amb l'inici de la sembrada. Els guerrers medievals el tenien per advocat ja que el consideraven el cabdill de les tropes celestials; per això, si la seva festa s'esdevenia en temps de guerra, la brega es deturava i es feia un dia de pau i treva. Són molts els oficis que el tenen o l'han tengut com a patró: calderers, armers, adroguers, contrabandistes i un llarg etcètera.

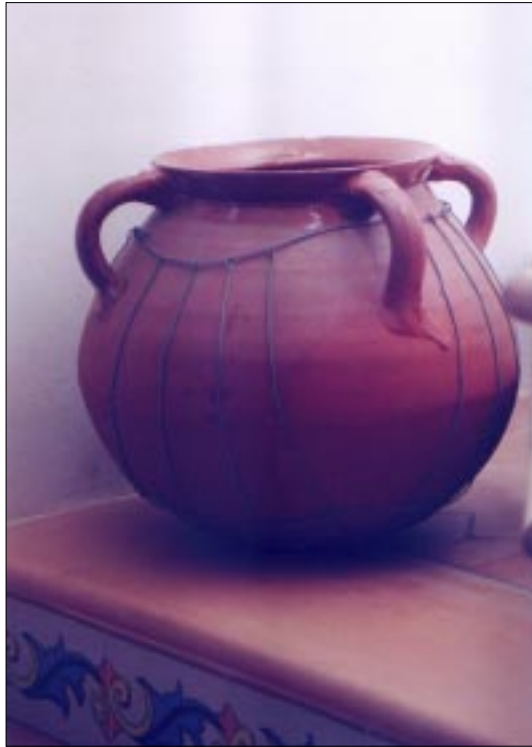
Per Sant Miquel normalment ja s'han produït pluges importants i certs fruits ja han passat. I així, com diu la dita, "Sant Miquel, santmiquelada / en veure figa fot-li pegrada".

Una passejada, dues estampes...

Un passeig per la nostàlgia. De què s'alimenta la nostàlgia?, es demana Mario Benedetti en un bellíssim poema. Vet aquí una dels milers de respostes possibles: la nostàlgia es nodreix sobretot de l'evocació del que no hem viscut. L'olla, a qui han canviat els fogons pel replà de l'escala. La botilla, abandonada perquè ja no hi ha carreters. El cossi, que enyora la bugada. L'olla, la botilla i el cossi, reduïts a simples objectes decoratius. Són fragments d'un mirall trencat que ens mostren anys de vida no viscuda. Sí, la nostàlgia pot ésser un simulacre de vida. Però, qui diu que no és vida?

Text i fotografies: Miquel Serra

Aturau aquest desgavell

Em faig creus de veure on hem arribat. Aquesta vegada no vaig de berbes. T'ho dic de bon de veres, Maria Antonina. És tan seguit i tan gros l'escàndol que fan amb les seves motos infernals de dia com de nit i més encara els caps de setmana, que moltes vegades em despert tot regirat. Mal les toc pesta! Allà on ells són, sembla com si amollassin magranes de foc una darrera l'altra o com un llarg enfilall de barrobins. No vull que em duguin abans d'hora a Son Boi ni a Son TrilAlo. Ho vols tu, ocellet meu?

Però, a més a més, em fa ràbia i plorera veure com els guardes de la porra se'n van per un altre costat quan els senten venir, en lloc de dur-los als caputxins, com feien abans. Mare de Déu Santa, quin devessell! Tenc dues quiques que tresquen i pelluquen voltant la casa i ara han tornat eixorques de tants de trons i d'ensurts.

Qui em rescabalarà les males nits i la malsofridura que duc damunt per mor d'aquests annarots, bergants que per mi els han donat bolleta, que se'n riuen de nosaltres i encara posen messions entre ells per veure qui la farà més grossa? Què vols que faci jo tot solet, llumenet de l'ànima? El cos com una soca, de bona alçada i amb el gavatx ple cada dia, no gos dir-los res per por que s'aferrin a mi i em deixin en terra com un pedaç esquinçat o com un pelleringo tacat de magrana.

Si aviat no ve remei, els meus veïnats i jo treurem busques per saber qui de nosaltres anirà a Brussel·les per parlar amb qui talla el bacallà a fi que posi remei a aquest desgavell. I tu, magraneta dolça, digues als teus batles i regidors que no facin figa, que els aglapeixin i els tanquin allà on pertoca. Perquè volem arribar a vells sense estar tocats del boll, ni ser sords, ni tenir les orelles escardades. Ho faràs, reina meva? Pens molt en tu.

Marcel Sastre

Carta oberta

Aprofit l'ocasió que m'ofereixen les pàgines d'ES SAIG per expressar el meu agraïment a la Delegació de l'Obra Cultural Balear d'Algaida per deixar-me el seu local social, on va tenir lloc la meva exposició de pintures i dibuixos, així com la seva ajuda i el seu suport.

Així mateix, també vull agrair molt a tota la gent d'Algaida el seu càlid acolliment a la meva exposició ja que va acudir, en gran majoria, per veure les meves obres. Una vegada més, gràcies a tots.

Francesc Llavina «Paco»

Algaida se ciutadanitza

Sí, m'he permès la llibertat d'aportar un nou terme al diccionari: la ciutadanització.

Encara que vaig néixer a Palma i, per tant, som ciutadana, visc a Algaida des de fa tres anys i en fa devers deu que pas la meua vida de lleure en aquest poble.

Algaida és un poble on es viu molt bé. Hi ha una certa tranquil·litat, la gent es coneix, no hi ha inseguretat ciutadana,... i, de cada vegada més, s'aconsegueix un major benestar social (serveis de neteja, aposta pel reciclatge de residus, instal·lacions esportives,...).

Així i tot, el terme ciutadanització el vull aplicar en sentit negatiu, perquè les coses que fan perdre la identitat d'Algaida com a poble són els aspectes lletjós de la ciutat.

En primer lloc, es tenen cans i cusses a llocs on no es poden moure amb llibertat. Així, s'han de treure a passejar perquè facin les feines pel mig del carrer. A les voreres d'Algaida hi ha cada vegada més merdes de ca. I tots sabem que els barrals plens d'aigua, que es posen a les cantonades, són per evitar les pixerades.

En segon terme, es comencen a perdre costums tan agradables com saludar-se pel carrer. No en sé el motiu, però hi ha la tendència a no saludar quan dues persones (sobretot si una no és gaire coneguda) es topen pel carrer.

També, cada vegada costa més de veure gent que agrana davant del seu portal. Això sol passar en els carrers on hi ha servei de neteja a càrrec de Ferroser. Tenim la "mania" de donar les culpes a l'ajuntament i exigir-li més i més responsabilitats.

Per una altra banda, tenim també l'excés de circulació, amb vertaders problemes de trànsit, sobretot els matins a Plaça. Es té massa facilitat per agafar el cotxe per a qualsevol cosa. Per això, hi ha greus problemes d'aparcament. Tants, que l'ajuntament, a l'hora de platejar-se una reforma de circulació, prioritza solucionar la manca de places per aparcar als voltants de la plaça.

A tot aquest tema, s'hi ha d'afegir la contaminació acústica a causa dels motorets. És una exageració el renouer que fan aquests vehicles.

Per acabar, tant s'assembla el poble a una ciutat que, fins i tot, tenim un grup de bandarres que fan gamberrades: fan pintades, esclafen ous, molesten,...

Pareix una visió molt negativa. De fet és a posta: he començat per algunes de les característiques positives d'aquest poble, on pas tant de gust de viure, i vull acabar amb les negatives, perquè val la pena fer-ne una reflexió entre tots.

Hem de tenir en compte que els propers anys Algaida creixerà encara més. Probablement, hi vendrà a viure moltíssima més gent externa que ara. Per això, els algaidins hauríem de mostrar aquells costums que ens han distingit com un poble amb qualitat de vida i anar alerta amb aquesta imminent ciutadanització.

Bel Busquets

Visita de Francesc Antich a Algaida

El president del Govern de les Illes Balears, juntament amb els consellers de Presidència, Salut i Consum, d'Obres Públiques, Habitatge i Transport, Antoni Garcías, Aina Salom, i Francesc Quetglas, respectivament, a més de la directora general d'Esports, Joana M. Petrus, visitaren el passat 9 de juliol el municipi d'Algaida.

Per començar la visita el grup va mantenir una reunió amb el consistori, a la sala de sessions de l'ajuntament. A continuació visitaren les obres fetes a l'església d'Algaida, on els reberen el consell parroquial.

El president Antich i la consellera Salom visitaren també el Centre de Salut d'Algaida, on varen ser rebuts pel personal sanitari i dels serveis socials de l'Ajuntament. Tot seguit, es continuà la visita oficial a Algaida, anant al Pavelló Esportiu d'Algaida i a l'Escoleta Municipal, on varen ser rebuts per l'AMPA, el Consell Escolar i els equips esportius.

Un poc més tard, el president Antich i els consellers Garcías, Quetglas, Salom i Caro es traslladaren fins a Pina, on visitaren les obres de la restauració de la font. De tornada al nucli d'Algaida, el president i els consellers visitaren les instal·lacions esportives del municipi, allà els esperaven els representants del CE Algaida. Per acabar el president Antich va mantenir una trobada amb les associacions del municipi.

La plaça convertida en camp de futbol

El passat dijous 8 d'agost, es va celebrar a la plaça d'Algaida un torneig de futbol per a nins i nines de 5 a 15 anys, organitzat per la fundació del Reial Mallorca. Una proposta que durant el mesos d'estiu s'ha duit a terme per 32 municipis de Mallorca i que, segons paraules del director de la fundació, Pau Nadal, "vol acostar l'entitat mallorquinista a la part forana, al mateix temps que intenta recuperar el joc del futbol a les places dels pobles". Els equips guanyadors de cada municipi passaren a la següent fase que es va celebrar a Son Bonet, el dia 26 d'agost, i d'on sortiren les formacions que jugaren la final, celebrada el primer de setembre al camp de Son Moix de Palma, durant el descans del partit Mallorca - València.

D'altra banda, les persones interessades en fer-se sòcies del Reial Mallorca per a la temporada 2002/2003 poden formalitzar la inscripció a la botiga de Can Rapinya. Com a temporades anteriors, la penya algaidina posa a disposició de tots els socis un servei d'autobús, subvencionat pel Reial Mallorca, cada setmana que l'equip jugui a casa.

Anem per aigua

Al fulletó «Panorama Balear. Monografias de Arte, Vida, Literatura y Paisaje» dirigit per Lluís Ripoll Arbós, al número 99 titulat «Punxuat y su entorno», escriu mossèn Baltasar Morey i Carbonell: «Dins les seves terres de gra, l'acció humana hi ha jugat un paper molt important, aplicant-hi les antigues tècniques mediterrànies de regadiu per dego-teig, anomenat albellons».

Aquesta manera de regadiu per albellons, si no ho he esbrinat malament, es refereix a un antic sistema d'aprofitament d'aigua que els moros (ens consta que d'això en saben la doma) ens traginaren de per devers la llunyana Pèrsia. L'esmentat procés consisteix a utilitzar l'argila dels comellars, que si no n'hi ha la hi traginen, el mateix fan amb la terra bona, call vermell o terra negra de les veles baixes. Es drena una sequiola rost avall perquè l'ai-

gua de pluja s'escoli i, fent correntia, tira a tira, cridi la que està penjada a l'argila del coster. Aquest estalvi reparteix la humitat que a la nostra "roqueta" és tan minsa, i fa més duradora la saó. Aquest era el motiu pel qual a Son Campà o es Molí d'Aigua les moles podien fer farina gairebé fins al mes de juliol.

Si a hores d'ara feim una passejadeta pels baixos de Pina, i en aquest any 2002 en el qual les nostres terres s'han abeurades ben a voler i els brams albellonencs ens han tornat arrancar el torrent encobeint totes les fonts de les nostres rodalies, si feim una aturadeta per devora l'hort del Puig Moltó, badocant cap a llebeig o ponent, aquestes sèquies ens donaran encara la raó. En aquest cas les correnties plenes de joncs ens despunten les partions dels Sons Mesquides, es Cans Caruts i els Sons Miquellets, duent remors conservades per als nous propietaris i conradors.

Possibles drenatges cap als nostres torrents?

Jo en col·locaria en aquests moments un primer a la Coma de l'antic Son Ribes, per devers la sort de Son Montents, que faria carena amb un altre cap al xaragall de les Moles. Aquest davallaria cap al cantó de les Vinyetes. Possiblement destruït per la nova carretera del segle XIX que mena cap a Sencelles.

Un segon el veuria baixant pels Sons Monserrats que ens regalaria l'aigua de per devers So Na Dolça i Son Serveret.

El tercer de per devers la vinya de Son Mesquida que ens duria el líquid del revolt d'en Pelat i les llecors de per Castellitx i Albenya.

Finalment, voldria col·locar el més gros, el més regador, el que davalla més aigua. Aquest és el que espaiades vegades ens omple el nostre comellar major en platejades basses, procedent de per Galiana, Son Company, Montuïri i Alcoraia. Totes aquestes sèquies i correnties abeuren el nostre torrent de Pina o de Judí i són les que antany omplien els aiguamolls del Puig Moltó i els baixos de Son Corró. Indrets on encara ara s'hi congrien joncs, bova, junça, fenàs, codonys, pollancre, oms... Llocs ombrívols per on les matinades o nits de lluna hi canten, boten i corren mèrleres i cegues o s'hi senten grinyolar les festives granotes que omplen de simfonies el nostre Ekolos de Pina, Montuïri i Algaida.

En Pep Eivissenc

Número 21, setembre de 1982

Pel setembre del 82, ES SAIG dedicava la portada a Randa, a les seves festes, i a la font que aleshores ofería una aigua fresca, pura i abundant; ben aviat les coses canviaren ja que l'aigua es contaminà, fou declarada no potable, anà minvant el seu cabal i l'any passat, a l'estiu, va arribar a estroncar-se.

Hi havia mala maror entre els caçadors ja que no es va obrir el període de caça fins al 15 d'agost quan tots els conills estaven malalts. L'editorial relacionava aquest problema amb la necessitat d'una autonomia per no haver de seguir –en aquest i en altres assumptes– les directrius de Madrid, preses sense coneixement de les nostres particularitats.

L'Ajuntament informava de l'ampliació del servei de Telefònica a Algaida amb 300 noves línies. S'informava també de l'imminent posada en marxa d'un menjador per a jubilats a la rectoria. Per cert, que el nou rector, Antoni Garau, inaugurava la seva col·laboració a la revista amb una secció que va mantenir durant la seva estada al poble; duia per títol «Solcar» i ja ens advertia que estava disposat a «parlar clar», que no creia que un capellà hagués de ser sempre diplomàtic i dir «el que toca dir», que ell volia parlar el més clarament possible.

Trobam les seccions habituals d'"Un Sord", "Pina", "Esports", on en Joan Trobat parlava de la bona pretemporada de l'equip de futbol i del bon ambient que es respirava després de la decebent campanya anterior amb pèrdua de la categoria de Preferent. I en Joan Mulet firmava la "Xerradeta" amb en Joan Martorell, que acabava de guanyar les oposicions a Inspector d'Educació Bàsica, el qual explicava la seva experiència docent i reflexionava sobre la situació de l'ensenyament en general i a Algaida en particular.

Finalment, direm que una part important de la revista l'ocupava la transcripció i comentari, per part de Pere Mulet, d'un document que permet conèixer moltes coses del nostre poble l'any 1800. Es tracta d'una enquesta que es va passar als ajuntaments, perquè la contestassin, referida a temes com la població, l'agricultura, el comerç, les professions, els preus, l'ensenyament i altres qüestions.

Titoieta Ràdio atorgà el IX Premi Santa Anneta a Aula Cultural

El Centre Cultural d'Algaida, entitat promotora de Titoieta Ràdio, va decidir atorgar el IX Premi Santa Anneta a l'Associació Aula Cultural pel treball en el camp de la formació de persones adultes d'altres països i la lluita pel seu arrelament a la nostra societat, partint del respecte a les seves cultures.

El guardó vol ser un reconeixement a Aula Cultural per la feina feta dins el camp de l'educació de persones adultes desfavorides socialment i econòmicament. Aula Cultural és una entitat sense ànim de lucre constituïda l'any 1989 amb la intenció d'augmentar el nivell cultural i fomentar la participació activa dins la societat de les persones adultes, fent especial esment a la dona.

Actualment l'associació té 6 programes en funcionament: *Aula de la Dona*, *Formació Bàsica*, *Inserció Social*, *Tallers Professionals*, *Voluntariat* i *Persones Migrades*. El guardó de Titoieta Ràdio vol ser un reconeixement a aquest darrer programa en les seves dues vessants: l'organització de cursos d'alfabetització i coneixements bàsics de la llengua catalana per a persones migrades i el projecte *Obrim camins*, en el qual es dona a conèixer la nostra llengua i cultura a persones migrades no comunitàries, que després es converteixen en educadors interculturals a diferents escoles. Aquest projecte ha estat elaborat conjuntament amb la Conselleria de Benestar Social i la Conselleria d'Educació i Cultura.

Ben igual que Aula Cultural, el grup promotor de Titoieta Ràdio pensa que només a través del coneixement mutu és possible l'enteniment entre les persones de diferents cultures i que la formació és una de les eines principals per afavorir la seva integració social i el seu arrelament a la nostra societat, sense oblidar el respecte a les seves cultures.

El Premi Santa Anneta no té dotació econòmica i consisteix en una obra artística de Jaume Falconer. El guardó es va lliurar públicament el passat 26 de juliol, festivitat de Santa Anna, a l'auditori del Casal Pere Capellà dins el marc de les festes d'estiu.

En anteriors edicions han estat premiats amb el Santa Anneta: el filòleg i cantautor Biel Majoral, el periodista i poeta Miquel Cardell, el setmanari *El Temps*, l'ACIC (Associació de Cantants i Intèrprets en Català), els Cossiers d'Algaida, la discogràfica BLAU, la pel·lícula *El Mar* d'Agustí Villaronga i el GOB (Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa).

Futbol

El darrer diumenge d'agost s'aixeca la competició oficial de futbol, temporada 2002-2003, pel que fa al C. E. Algaida i al seu primer equip de Primera Preferent.

Aquesta temporada l'Algaida comença amb aquesta plantilla:

De la temporada passada: Antoni Amengual, Manuel Adamuz, Dani Arroyo, Rafa Arroyo, Joan Rebassa, Antoni Oliver, Antoni Llaneras, Juan José Sánchez, Lucas Reines, Andreu Trobat, Vicenç Obrador, Bernat Fullana, Tomeu Llompart, Joan Llompart i Àlex Salvador.

Procedents del juvenil d'Algaida: Alejandro Perelló, José Antonio Gándara i Bernat Ramis.

Noves incorporacions: Francisco Garcia, Joan Mascaró, Alejandro Bircano, Francisco Muñiz, Leonardo Di Carlo i Antoni Clar.

Tots aquests jugadors estaran entrenats per Mateu Capellà.

Les expectatives respecte a aquest equip de Preferent són bones, ja que es continua amb el bloc de l'any anterior i les noves incorporacions ofereixen bones esperances i garanties. Però ja sabem que en això del futbol no es pot garantir res.

La directiva, encapçalada un any més per Francesc Ramis, també presenta un cert moviment d'integrants i ha quedat així:

President: Xesc Ramis

Vicepresidents: Francesc Vidal i Joan Palomina

Secretari: Guillem Vanrell

Vicesecretari: Joan Sastre

Tresorer: Jordi Oliver

Vocals: Antoni Garau, Magí Pou, Gabriel Tous, Bartomeu Gomila, Josep Llompart, Jaume Pericàs, Antoni Maiol i Joan Trobat.

La directiva ens informa que els primers partits de tots els equips de futbol es jugaran al camp de futbol municipal des Figueral a Pina. Això fins que acabin les obres des Porrassar, que es preveu que sigui per la fira o a mitjans d'octubre.

Així mateix comunica que els carnets per a la temporada 2002-2003 ja estan a disposició de tots els socis.

Futbol base

Us oferim la data de començament de la seva activitat pel que fa a la resta d'equips del C. E. Algaida:

Femení: dia 7 de setembre.

Alevins futbol-7: dia 21 de setembre.

Juvenils: dia 29 de setembre.

Benjamins futbol-7: dia 5 d'octubre.

Cadets: dia 12 d'octubre

Infantils: dia 12 d'octubre

Calendari 1a Regional Preferent

DATA	PARTIT
01/09/2002	C.E. Algaida - Badia CMSS
15/09/2002	C.E. Algaida - Independent CR
29/09/2002	C.E. Algaida - Penya Arraval
13/10/2002	C.E. Algaida - Felanitx
27/10/2002	C.E. Algaida - Esporles
10/11/2002	C.E. Algaida - Sóller
24/11/2002	C.E. Algaida - Collerenc
08/12/2002	C.E. Algaida - Ferriolenc
15/12/2002	C.E. Algaida - Son Roca
05/01/2003	C.E. Algaida - Constància
12/01/2003	C.E. Algaida - Calvià
26/01/2003	C.E. Algaida - Campos
09/02/2003	C.E. Algaida - Andratx
23/02/2003	C.E. Algaida - Poblenc
09/03/2003	C.E. Algaida - Alcúdia
23/03/2003	C.E. Algaida - España
06/04/2003	C.E. Algaida - Margaritenc
27/04/2003	C.E. Algaida - Soletat
11/05/2003	C.E. Algaida - S'Horta

Properes activitats previstes

Per les festes de Sant Jaume, presentarem al casal Pere Capellà el llibre *Manual del bon glosador* de **Felip Munar**. L'acte representà un èxit de públic i de participació, ja que l'autor ens animà a fer una glosa col·lectiva. La presentació, no podia ser d'altra forma, la vàrem fer en forma de glosa. La produïm perquè quedi constància escrita d'una vetlada ben agradable; el seu autor és en **Miquel Fiolet**.

Fa cosa d'una mesada,
un bon amic em va dir:
per tal dia has de tenir,
una glosa preparada.
La data és arribada
i m'ha envestit un tremolor
com un pic, recordau-ho,
dins aquest mateix casal,
on ho vaig passar fatal,
"ta putes" ...quin orador!

Al nostre conferenciant
li diuen de Can Pomer,
per si l'heu de menester
i per Lloret 'nau passant.
És un autor important,
que anit puc presentar,
sobre l'art del bon glosar,
és entès en la matèria,
un mestre d'aquesta dèria:
ell és ... en Felip Munar!!

Si per aqueixes estrofes,
el mestre m'ha examinat
...i no arriben a gloses;
me conform amb l'aprovat!!

Algaida, 18 de juliol de 2002
Miquel Fiolet

**Divendres, dia 20 de setembre,
a les 22 h, al casal Pere Capellà:**

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE 1920 DE LLORENÇ CAPELLÀ

«1920, és un any que aporta infinitat de claus per entendre una època de traços forts i apassionants. El mes de gener, a París, moria Modigliani (...) A Talavera de la Reina, un poble gran de Castella, un bou matava Joselito. Era el mes de maig. La mort d'una persona que mor per no res, sempre serà un absurd. (...) A Madrid es fundava el PCE. Mentre, a Barcelona, els enfrontaments sagnants entre la patronal i els anarquistes provocaven més de cent atemptats, la majoria mortals.

Aquest és el rerafons històric de les narracions que componen 1920. Mallorca no era aliena a tot allò que passava més enllà de la mar i, en major o menor mesura, les tensions socials, les modes i les quimeres del món hi trobaven la seva correlació. El senyoriu decadent, les meuques, els pinxos, els desarrelats, els pagesos i els somniadors que surten en aquestes pàgines, responen, amb els seus sentiments i interessos a la mentalitat de l'època. La imaginació que caracteritza algunes de les narracions és l'homenatge de Llorenç Capellà a una època marcadament carnal i intuitiva, que abans de devorar-se a ella mateixa va tenir alè d'abocar-se envers el futur». (De la contraportada del llibre).

Diumenge, dia 22 de setembre:

EXCURSIÓ

De S'Estanyol a sa torre de S'Estalella i a sa cova Foradada, una curta passejada que ens permetrà gaudir del paisatge costaner —la mar, inclosa— d'un dels racons intactes de la Marina Il·lumajorera. La sortida serà de Plaça a les 9 hores en cotxes particulars.

Has rebut queixes per no publicar qualche cosa?

ES SAIG sempre ha estat una revista oberta a tothom i s'ha publicat sempre tot quant ens han fet arribar. Hem oferit sempre les nostres planes a totes les entitats; algunes han respost i d'altres no ens han fet gens de cas. Basta repassar l'hemeroteca de la revista per veure que tot s'ha publicat, crítiques incloses.

Les noves tecnologies ens facilitaràn la feina?

La part de muntatge duu molta feina, per ventura tanta com quan ho fèiem a la rectoria, però la revista guanya en qualitat; així, a l'hora d'escriure, si t'equivoques ho pots corregir directament. Això tan simple ha estat un gran avenç. Sempre que record en Miquel Mulet i el calvari que passava escrivint a màquina, que per cert l'aguantava estoicament... Per altra banda, ja he vist com queda la col·lecció d'ES SAIG passada a un CD, que em mostrà en Biel Salas, i és una cosa molt espectacular. Crec que per poc preu ben aviat els interessats en podran tenir un exemplar.

Què hi sobra i què hi falta, a la revista?

Sobrar, no hi sobra res. I faltar, ja t'ho he dit abans: una bona secció de notícies i de reportatges. El mes passat va sortir la finalització de diverses obres, com el poliesportiu, la construcció del centre de salut, etc. A això, em referesc. Perquè fins ara, i des que ho fèiem a la rectoria, sempre fèiem el muntatge per planes senceres, no hi havia la idea d'un trosset a un racó per una notícia i li faltava aquesta agilitat de girar full i trobar-te cinc coses distintes en una plana. Aquesta secció del noticiari, l'ha de fer una persona a qui li agradi molt i que vagi molt per mig. De vegades ho he comentat amb mon pare: entre una cosa d'aquí, un comentari d'Es Sord o una cosa d'allà, arriba a sortir tot, no és que no surti, però ho fa sense un format de revista.

I la premsa forana com funciona?

La veritat és que darrerament estic un poc desconnectat i pel que sent a dir, està un poc adormida. Quan vàrem començar eren uns anys molt bons, érem poques revistes i era més bo de fer organitzar trobades quan érem 15, que ara quan som una cinquantena. El que passa ara a l'Associació de Premsa Forana de Mallorca, també ha passat a tots els àmbits, on, amb el pas del temps, s'ha perdut la part més lúdica i reivindicativa, i l'associació s'ha convertit poc a poc en una recaptadora de subvencions. Tenim les ajudes del Consell i del Govern, canalitzades per Premsa Forana, que es limita essencialment a signar els convenis per repartir els doblers a cada revista. Sé que toca haver-hi eleccions aviat perquè en Miquel Company em comentà que està cansat del càrrec i ho vol deixar. Jo vaig formar part de la junta quan era presidida per en Biel Massot i Muntaner, en uns moments millors que els d'ara.

Amb en Delfí, també parlarem d'altres activitats alienes al funcionament d'una revista, com puguin ser el quefer de cada dia, la música, l'esport...

Quina feina fas?

Bé, jo som llicenciat en química, però faig de professor a l'institut de Sineu, on impartesc classes de matemàtiques, i no de química, perquè vaig poder triar entre les dues oposicions que havia guanyat. El nivell de l'alumnat de

l'institut de Sineu, que és l'únic del Pla, al meu parer, podria ser bastant millor, però parlant amb altres professors que fan classe per Ciutat o a vorera de mar, encara ens podem conformar amb l'alumnat que tenim.

Les teves relacions amb la música, quan començaren?

De molt jovenet, amb en Biel "Riu", en Bernat "Fuster", el meu germà i en Toni "Tele", havíem fet un grup que es deia A"uba", que no anà més enllà d'uns assaigs, una actuació a una berbena de quintos i no sé què més. Després sabérem que un grup de joves que tocaven a la Banda de Música d'Algaida també tenien ganes de fer un grup, però els faltava la secció rítmica. Aleshores, jo havia anat a Barcelona acompanyant en Biel "Majoral" i havia conegut en Jaume Arnella, que tocava amb l'Orquestrina Galana. La idea de fer una orquestrina m'agradà, i d'aquí va néixer l'Orquestrina d'Algaida, que encara funciona. Però de fet, amb qui vaig sortir a tocar pel món va ser amb en Biel "Majoral" i en Toni Artigues; fèiem un parell de xeremiades amb en Toni i llavors cançons amb en Biel. Més endavant, al grup d'en Biel, s'hi incorporà en Biel "Torres" que a poc a poc va dur més gent de la banda, era l'època quan enregistràrem aquelles cintes a l'església parroquial. També vaig fer part de la Banda Calderona durant uns anys i, quan aquesta es va dissoldre, creàrem S'Arrual, i ja fa devers 10 anys que sonam, alternant amb les actuacions amb el grup d'en Biel "Majoral", i així seguim.

I de futbol, què ens pots contar?

Vaig començar als 12 anys d'infantil, vaig passar després als juvenils on tenguérem un gran equip i després al primer equip de l'Algaida, fins que em vaig rompre el maluc als 23 anys i ho vaig deixar córrer. M'operaren a Barcelona i al cap d'un temps, quan creia trobar-me bé, jugava un parell de partits i tornava a tenir mal. Per això, vaig decidir jugar a tennis, que també m'agradava molt, amb l'avantatge que aquí el contrincant és a l'altra banda de la xarxa i no la bóta a pegar-te coces. El que m'hauria agradat, per ventura, és jugar amb els veterans, però n'hi ha de totes les edats, qualcun de 40, com jo, i d'altres de 23, que van a mil i són perillosos. Per jugar a futbol

has d'estar molt bé físicament.

Diuen que hauries pogut jugar a categories superiors, no és així?

Quan tenia 15 anys i ja jugava amb els juvenils, tots els defenses centrals del primer equip de l'Algaida es varen lesionar i en Joan Verd, que llavors era l'entrenador, em cridà per jugar un partit. Supòs que ho vaig fer bé, perquè em féu quedar amb els grans fins que acabà la temporada. I clar, que un jugador que encara no és juvenil jugui a primera regional amb un equip que ascendeix a categoria preferent, va cridar l'atenció dels observadors dels equips de primera juvenil. Vengué en Serra Ferrer, que entrenava el Poblense; també vengueren el Sallista, el Cide i el Mallorca. Però jo estudiava, m'hauria hagut d'entrenar 4 pics per setmana, desplaçaments a fora cada 15 dies... Total, que vaig considerar tot això i vaig decidir seguir estudiant i jugar al poble, en lloc de provar de fer carrera futbolística, que de jugadors que cobrin milionades n'hi ha pocs i has de tenir molta sort.

Per acabar, qualche anècdota?

Jo som poc de les anècdotes, i com que ES SAIG és una revista molt metòdica i ordenada, n'hi ha poques, d'anècdotes. Però record que una vegada, quan encara la fèiem a màquina, quan anàrem a fer la revista, passà un accident molt normal a Algaida –pel qual podríem demanar danys i perjudicis- i és que s'apagà el llum; però, una aturada d'aquestes llargues. No ens quedà altre remei que, amb mon pare, desplaçar-nos a la rectoria de Vilafranca, on havien destinat en Miquel Mulet i, entre un dissabte horabaixa i el diumenge de matí, passàrem ES SAIG a màquina a fora poble.

És arribada l'hora de posar el punt final a aquesta conversa, doble conversa per culpa de les noves tecnologies (l'entrevista havia de sortir al número anterior, però el mal funcionament d'una cinta enregistradora ho va impedir), i ja només ens resta agrair al nostre exdirector la seva feina al front de la revista durant tants anys. Moltes gràcies per tot.

Miquel Sastre Pujol Fiolet

En Delfí Mulet Mas de Sa Pleta

Tots coneixem en Delfí perquè és un personatge molt polifacètic, no debades ha destacat com a futbolista, músic, professor d'institut... A la pàgina 4 d'ES SAIG anterior apareixia la notícia que ha motivat aquesta entrevista. Si la recordau, era el seu comiat com a director de la revista que teniu entre les mans, després de quasi 22 anys d'exercir aquest càrrec. Amb ell tenguérem una llarga conversa i el que segueix n'és un extracte.

Com va néixer ES SAIG?

El mes de desembre de 1980 va sortir el número 0 i va ser una iniciativa d'una sèrie de gent. La directiva de l'Obra Cultural Balear ja feia aquells suplementos mensuals, el rector Miquel Mulet volia fer un full parroquial i també des de l'Ajuntament volien fer qualche publicació. Ens reunírem un parell de vegades i decidírem tirar endavant la revista. En Xesc Antich i jo érem els conductors i férem les gestions d'anar a parlar amb gent coneguda de Pollença, que ja feia *El Gall*, per conèixer les seves experiències.

Com dos jovenets es posaren al capdavant de la revista?

Simplement perquè ningú s'hi volia posar i ens va tocar a nosaltres. Jo tenia 18 anys i en Xesc, devers 20 o 21. Ningú altre dels promotors no estava interessat a ocupar aquest càrrec per diversos motius i nosaltres, individualment, tampoc. Per això es va adoptar aquesta solució del càrrec compartit.

Com va anar els primers anys?

Al principi va anar molt bé perquè férem una campanya de subscripcions anant de casa en casa, i la gent va respondre molt bé. Ja s'hi apuntaven sense haver vist el primer número de la revista.

Les primeres dificultats varen ser tècniques, a la rectoria teníem el local d'elaboració i els primers números estaven picats a màquina normal. Llavors en Miquel Mulet en comprà una d'elèctrica, que permetia escriure bastant més aviat, però no ajustava les columnes i s'havia de fer manualment. Si t'equivocaves, ho havies de tornar a escriure i aferrar el trosset retallat al damunt. Tot anava retallat i aferrat, per tant moltes hores de feina. Més endavant mon pare va comprar una altra màquina elèctrica i és evident que amb dues anava molt millor.

Els col·laboradors, complien?

De col·laboradors, tot d'una va anar bé perquè en trobàvem i eren complidors, el problema ha estat mantenir-los i trobar-ne de nous. La majoria dels col·laboradors són els mateixos, si no dels primers números, sí com a mínim des dels primers anys.

Quina és la teva revista ideal?

Per a mi ES SAIG tenia un defecte, més ben dit, una cosa millorable que ja feia uns quants anys que duia entravessada. Sempre he trobat que a la revista, li faltava agilitat de maquetació; ara, amb la incorporació d'en Biel Salas i en Guillem "Rapinya", ajudats per les noves tecnologies, crec que finalment ho hem pogut corregir.

La revista sempre ha tengut molt bones "plomes", bons escriptors, moltes vegades n'han alabat articles. S'han fet coses molt guapes, com la teva secció de les possessions, per exemple; però sempre ham tengut manca de gent que fes notícies de carrer: unes noces, un reportatge d'un accident, "la notícia del mes" i coses de cada dia, qualsevol acte, fer una foto i una entrevista, etc.

